

Árak felülvizsgálata

árak indexálása

az építési-beruházási célú beszerzések szerződéseinél (építőalapanyagok, építési termékek árváltozása)

$$I_n = a + b \frac{\dot{E}A1_n}{\dot{E}A1_{báz}} + c \frac{\dot{E}A2_n}{\dot{E}A2_{báz}} + d \frac{\dot{E}A3_n}{\dot{E}A3_{báz}} \dots + q \frac{HUF/deviza_n}{HUF/deviza_{báz}}$$

ahol

I_n = index értéke, korrekciós szorzószám, mely értékkel a szerződés eredeti ellenértéke megszorzásra kerül,

„a” jelenti a szerződéses ellenérték nem módosítható részét százalékosan, melynek meghatározása ajánlatkérő feladata az eljárás előkészítése során, ide tartozhatnak a nem árérzékeny termékek és szolgáltatások, illetve az adott teljesítés szempontjából kevésbé releváns termékek és szolgáltatások

„b” „c” „d”... – súlyozási együtthatók, amelyek a szerződéses ellenértékben a releváns építőalapanyagok, építési termékek arányait reprezentálják. Ezeket a szerződéses ár százalékos felosztásával kell megállapítani. Ezeknek a meghatározása ajánlatkérő feladata az eljárás előkészítése során.

„q” - súlyozási együttható, amely a szerződéses ellenértékben a releváns, import beszerzésű építőalapanyagok, építési termékek arányos részeit reprezentálják.

Ellenőrzés : $a+b+c+d+\dots+q=100\%$ (A szerződéses ellenérték nem módosítható része, és módosítható részei összességében 100%-ot kell kiadjanak minden esetben, tehát a teljes szerződéses ellenértéket fel kell osztani a fentiek szerint.)

„ $\dot{E}A1_n$ ”, „ $\dot{E}A2_n$ ”, „ $\dot{E}A3_n$ ” jelenti az egyes releváns építőalapanyagok termelői árindexét a szerződésmódosítás időpontjában az árfelülvizsgálati időszak kezdetéhez képest százalékosan, melynek kiszámítása az ajánlatkérő feladata a KSH honlapján elérhető információk alapján az ún. láncindexálással. KSH honlap Adatok, Kiadványok menüpontjában a Tájékoztatósi adatbázist választva a Gazdaságstatisztika/Árak/Ipari termelői árak-on belül az évközi adatok közül a „Havi termelői árindexek ágazati rendben (TEÁOR'08)”-t kell választani.

Ezen belül:

- az „Oszlop”-ba a mutatók közül a „Belföldi értékesítés termelői árindexe, előző hó = 100,0 (százalék)”-t
- a „Sor”-ba azokat a hónapokat, amelyek időszakra vonatkozóan adatokat szeretnénk lekérdezni
- a „Lap”-ban megkeressük a 4 jegyű TEÁOR'08 szakágazatot (pl. 2512 Fém épületelem gyártása) (egyszerre csak egyfajta szakágazat kérdezhető le)

- A szakág kiválasztása után a „Megjelenítés” gombra kell kattintani. A lekérdezés eredménye excel file-ba importálható.

A fentiek szerinti lekérdezés eredményeként kapott excel táblában „A belföldi értékesítés termelői árindexei (előző hó =100,0 százalék)” oszlopban az indexálni kívánt időszak kezdő dátumánál lévő indexszám lesz a bázis, a 100%, az indexálni kívánt időszak következő dátumánál lévő indexszám 100-ad részét megszorozzuk az előző (kezdő) dátumhoz rendelt értékkel, és ettől kezdődően a láncviszonszámok 1/100-ad részével, a megfelelő időszakig összeszorozunk (lásd a lenti példát, mely alapján 2019. januártól 2019. ápriliséig 106,7%-ra módosult az árindex).

Pl.

	a	b	c
2019. január	101		100,0
2019. február	102,1	$1,021=(a/100)$	$102,1=(bx100)$
2019. március	102,6	$1,026=(a/100)$	$104,8=(bx102,1)$
2019. április	101,9	$1,019=(a/100)$	$106,7=(bx104,8)$

„ÉA1_{báz}”, „ÉA2_{báz}”, „ÉA3_{báz}” jelenti az egyes releváns építőanyagok termelői árindexeit az elszámolási (árfelülvizsgálati) időszak kezdetén (ajánlatadáskori érték=100%)

HUF/deviza_n jelenti az elszámolási időszak végi, szerződésmódosításkor érvényes MNB napi árfolyamot

HUF/deviza_{báz} jelenti az elszámolási időszak kezdetén, az ajánlattétel időpontjában érvényes MNB napi árfolyamot

Számítási példa

az árfelülvizsgálat/árindexálás során használható képletre egy feltételezett építési-beruházás során

A számítási példa a KSH oldalán található hazai előállítású ipari termékek és szolgáltatások belföldi értékesítés termelői árindexei (előző hó =100%) alapján készült.

Hogyan változott az ár a 2019. január 21-i szerződött árhoz képest 2022. március 25-éig ($I_n=?$)

- A szerződés nem módosítható része: $a=70\%$
- Releváns építőanyag-ipari termék (TEÁOR'08)

ÉA1: 2512 Fém épületelem gyártása

súlyozási együtthatója: $b=20\%$

A belföldi értékesítés termelői árindexe az árfelülvizsgálat időpontjában a szerződéskötés időpontjához viszonyítva $ÉA1_n = 131,6\%$

A belföldi értékesítés termelői árindexe szerződéskötéskor $ÉA1_{báz} = 100,0\%$

ÉA2: 2361 Építési betontermék gyártása

súlyozási együtthatója: $c=6\%$

A belföldi értékesítés termelői árindexe az árfelülvizsgálat időpontjában a szerződéskötés időpontjához viszonyítva $ÉA2_n = 136,7\%$

A belföldi értékesítés termelői árindexe szerződéskötéskor $ÉA2_{báz} = 100,0\%$

Eurós import beszerzés:

ÉA3: 2320 Tűzálló termék gyártása

súlyozási együtthatója: $q=4\%$

EUR MNB árfolyama 2019. január 21-én: $deviza_{báz} = 318,2$

EUR MNB árfolyama 2022. március 25-én: $deviza_n = 375,18$

Kiszámítás:

$$I_n = 70\% + 20\% * \frac{131,6}{100} + 6\% * \frac{136,7}{100} + 4\% * \frac{375,18}{318,2}$$

$$I_n = 70\% + 26,32\% + 8,20\% + 4,72\%$$

$$I_n = 109,24\%$$